Azərbaycan bəstəkarlarının organ musiqisi

TOTAL FINA ELF

AZƏRBAYCAN BƏSTƏKARLARININ

ORQAN MUSİQİSİ

Yoxlanıb 200_il
BMA Kitabxanası

I

YOXLANIB
200 8

Redaktəsi və tərtib edilməsi ***Rəna İsmayılovanındır***

BMA
İNV. №
KİTABXANASI

Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı
Bakı-2000

REDAKTOR - TƏRTİB EDƏNDƏN

Azərbaycanda professional orqan mədəniyyətinin yaranması 1960-cı ildə Azərbaycan Dövlət konservatoriyasının nəzdində orqan sinfinin açılması ilə əlaqədərdir. Orqan sinfinin açılışı milli orqan ifaçılar kadrlarının inkişafına təkan vermiş və ümumiyyətlə orqan ifaçılıq məktəbinin təməl daşını qoymuşdur. Bu isə, təbii ki, azərbaycan bəstəkarlarını ruhlandırmış və onlar bu gözəl alətin sirlərini və texniki imkanlarını öyrənərək yeni-yeni əsərlər yaratmaqa nail olmuşlar.

70-ci illərdən başlayaraq bəstəkarlarımız orqan üçün bir sıra maraqlı əsərlər yazmışlar. Onların içərisində Nazim Əliverdibəyovun "Bayatı-Şiraz", Nəriman Məmmədovun "Muqam-Rəng", Zakir Bağırovun "İntroduksiya və fuqa", Xəyyam Mirzəzadənin "Ağ və qara" prelüdləri, Vasif Adıgözəlovun "Muğam-Fantaziya", Arif Mirzəyevin "Simfoniya-solo", Firəngiz Əlizadənin "Fantaziya", Rəhilə Həsənovanın "Qəsidə", Fərhəng Hüseynovun "Mərasimlər", Aqşin Əlizadənin "Muğam səda1arı", Sevda İbrahimovanın orqan və simli orkestr üçün konsertini və başqa əsərlərin adlarını çəkmək olar. Qısa bir zamanda yazılmış bu əsərləri birləşdirən bir prinsip var, o da, milli xalq musiqisinin ənənələrinə, milli melodiya, lad-intonasiya və ritmik xüsusiyyətlərinə əsaslanmasıdır.

Azərbaycan xalq musiqisinə xas olan sərbəst improvizə halında musiqi materialının inkişafı orqan alətinin improvizə vokal təbiyətinə çox yaxındır. Azərbaycan bəstəkarları xalq ifaçılarının, həm də xalq alətləri olan (zurna, tütək) səslənməsini öz orqan əsərlərində yaradıcı halda göstərə biliblər.

Bu topluya ilk dəfə olaraq azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin üç görkəmli nümayəndələrinin əsərləri daxil edilmişdir. Bunlar N. Əliverdibəyovun "Bayatı-Şiraz", V. Adıgözəlovun "Muğam-Fantaziya" və A. Əlizadənin "Muğam səda1arı" əsərləridir. Onları birləşdirən xalqımızın ən sevdiyi və zəngin xəzinəsi olan muğam janrına əsaslanmasıdır.

Redaktor-tərtibatçı nəşr olunan əsərlərin interpretasiyasını bu və ya digər orqan tipi ilə əlaqələndirməyi məqsədə uyqun hesab etmir. Zənn etmək olar ki, ifaçı malik olduqu orqanda münasib ifadə vasitələri tapa bilər. Bəzi reqistrlərin son dərəcə lakonik göstərişləri isə orqan ifaçısına istənilən tembr rəngarəngliyinə nail olmaq üçün köməklik edə bilər. Digər məqamlarda məcmuənin redaktoru minimal göstərişlərlə kifayətlənir. Belə ki, müxtəlif orqanların içərisində yalnız orqan ifaçısı şəxsən, zalın akustikasından çıxış edərək, əsərin registr planını müəyyənləşdirə bilər.

Rəna İsmayılova.

Rəna İsmayılovaya həsr edilir

MUĞAM SƏDALARI

Aqşin ƏLİZADƏ
(1990)

Rubato (Moderato). Senza metrum

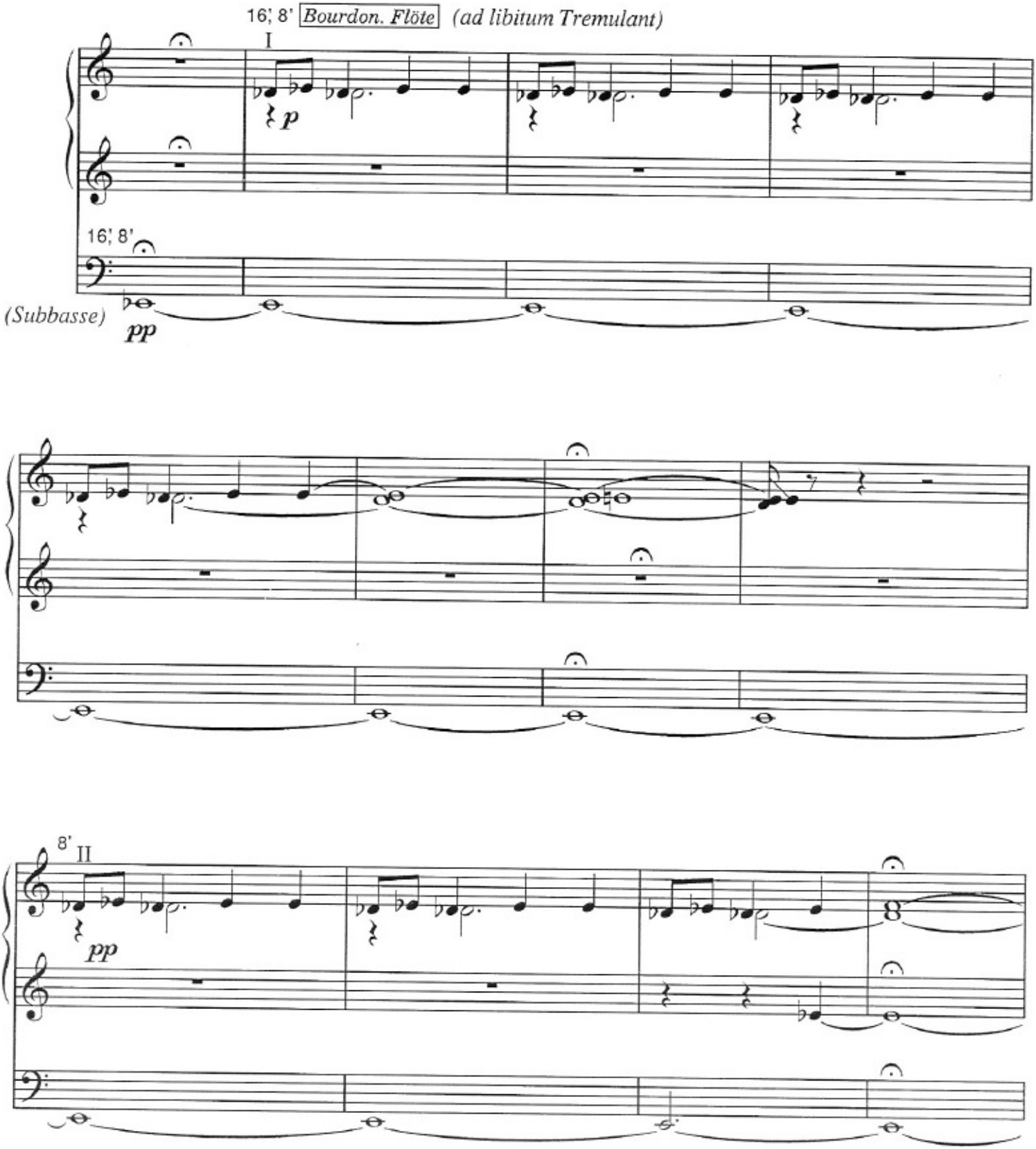

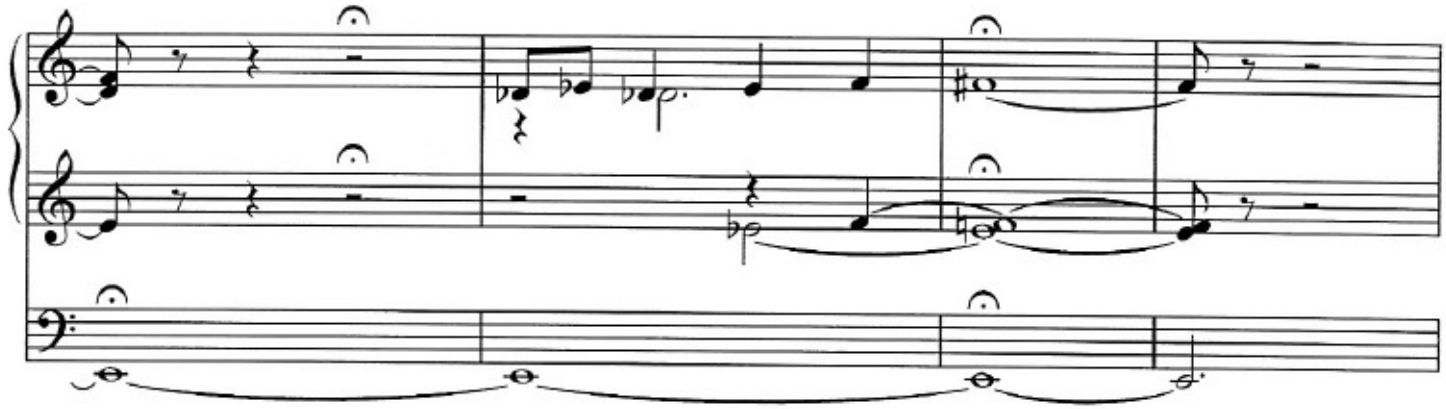

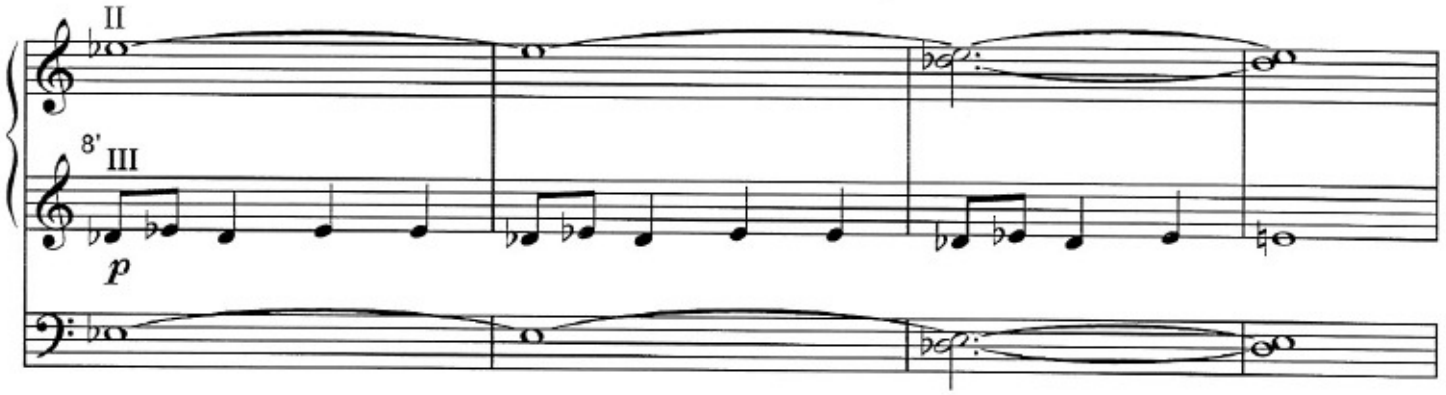
II
8'
III
p

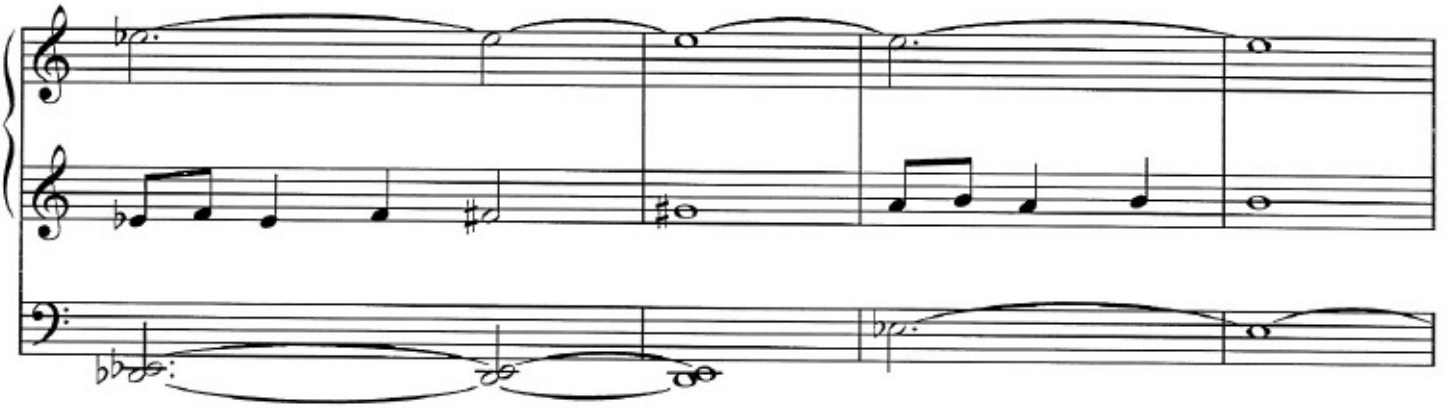

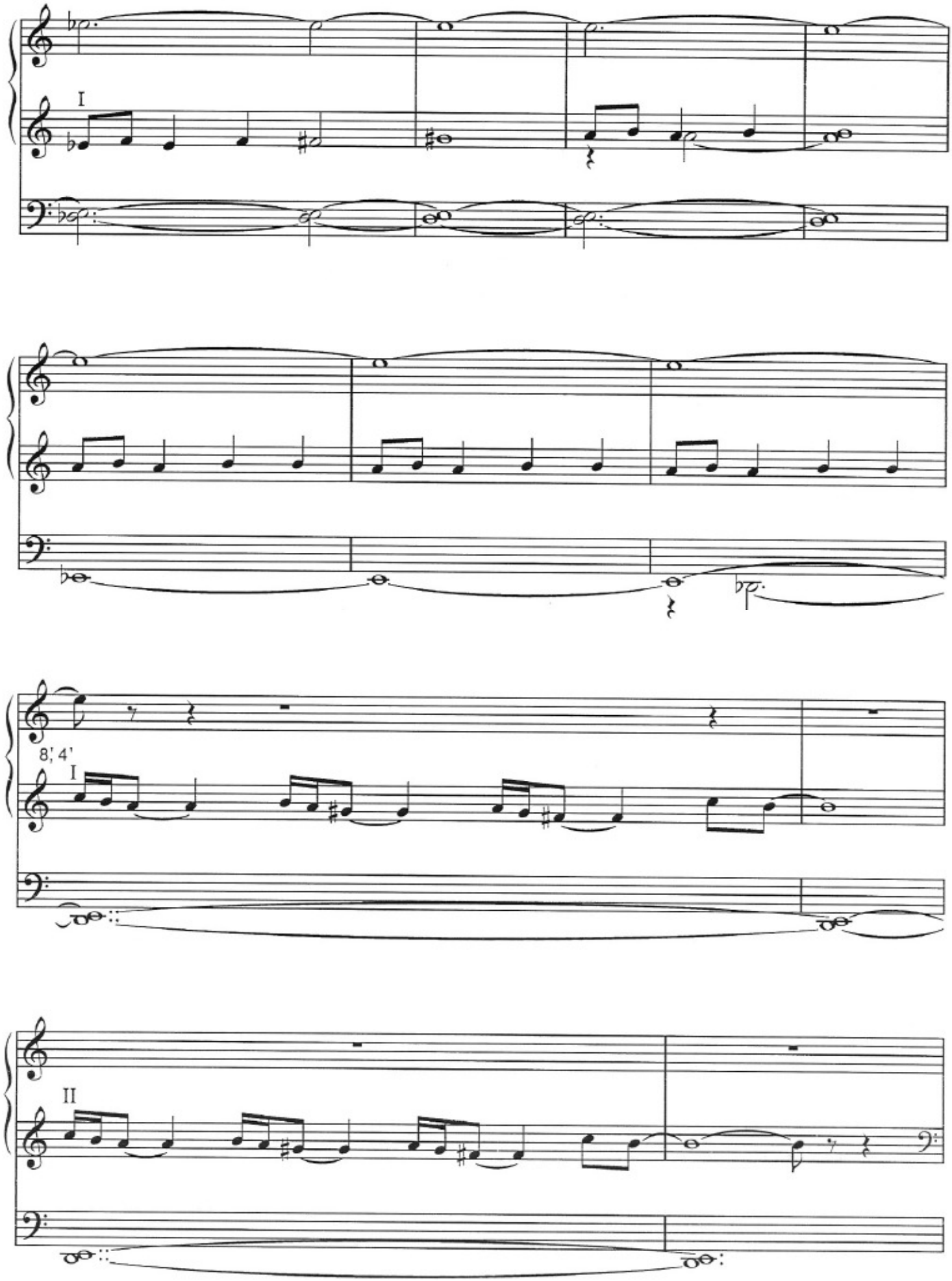
I
8', 4'
I
II

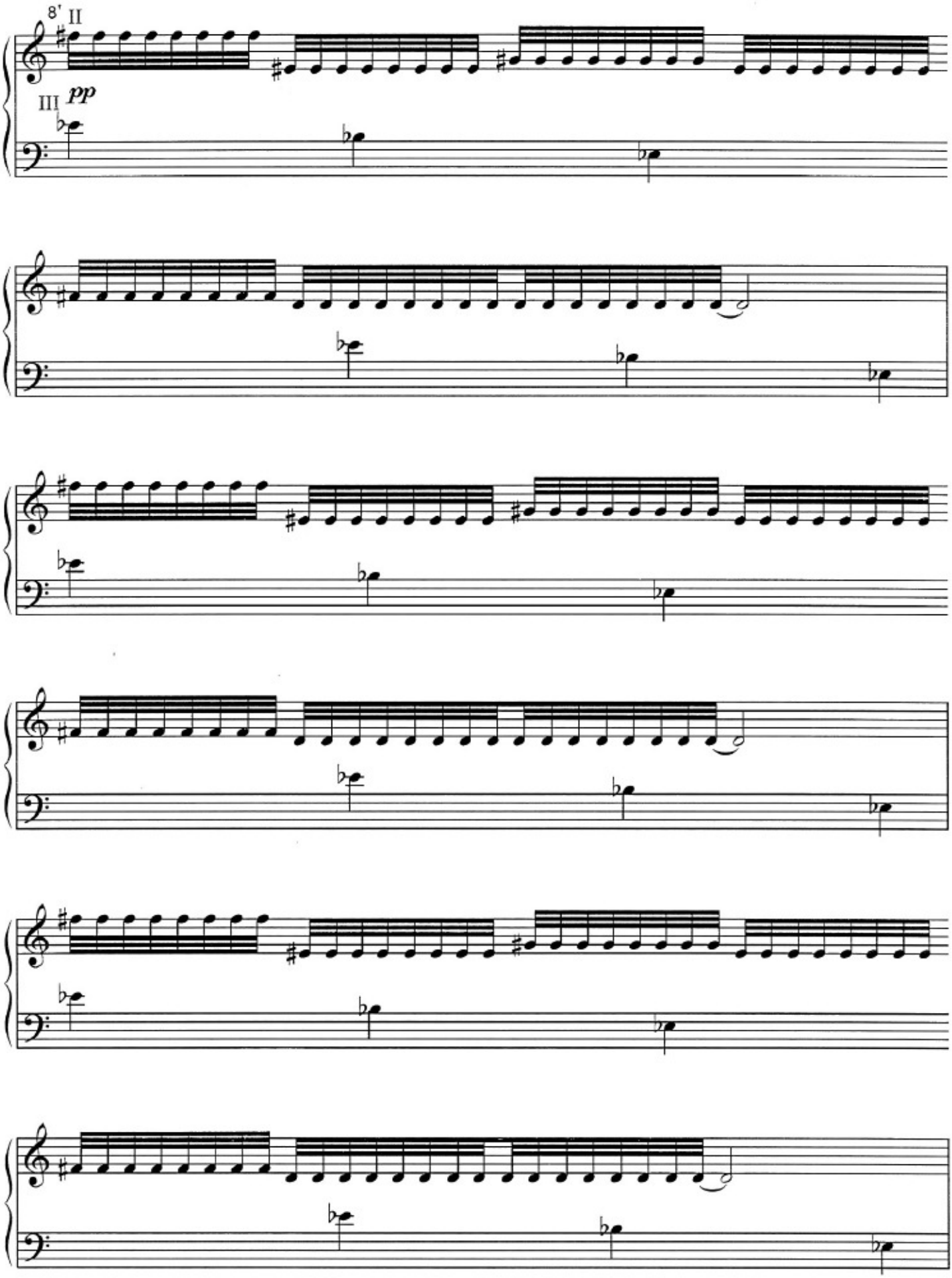
8' II
III
pp

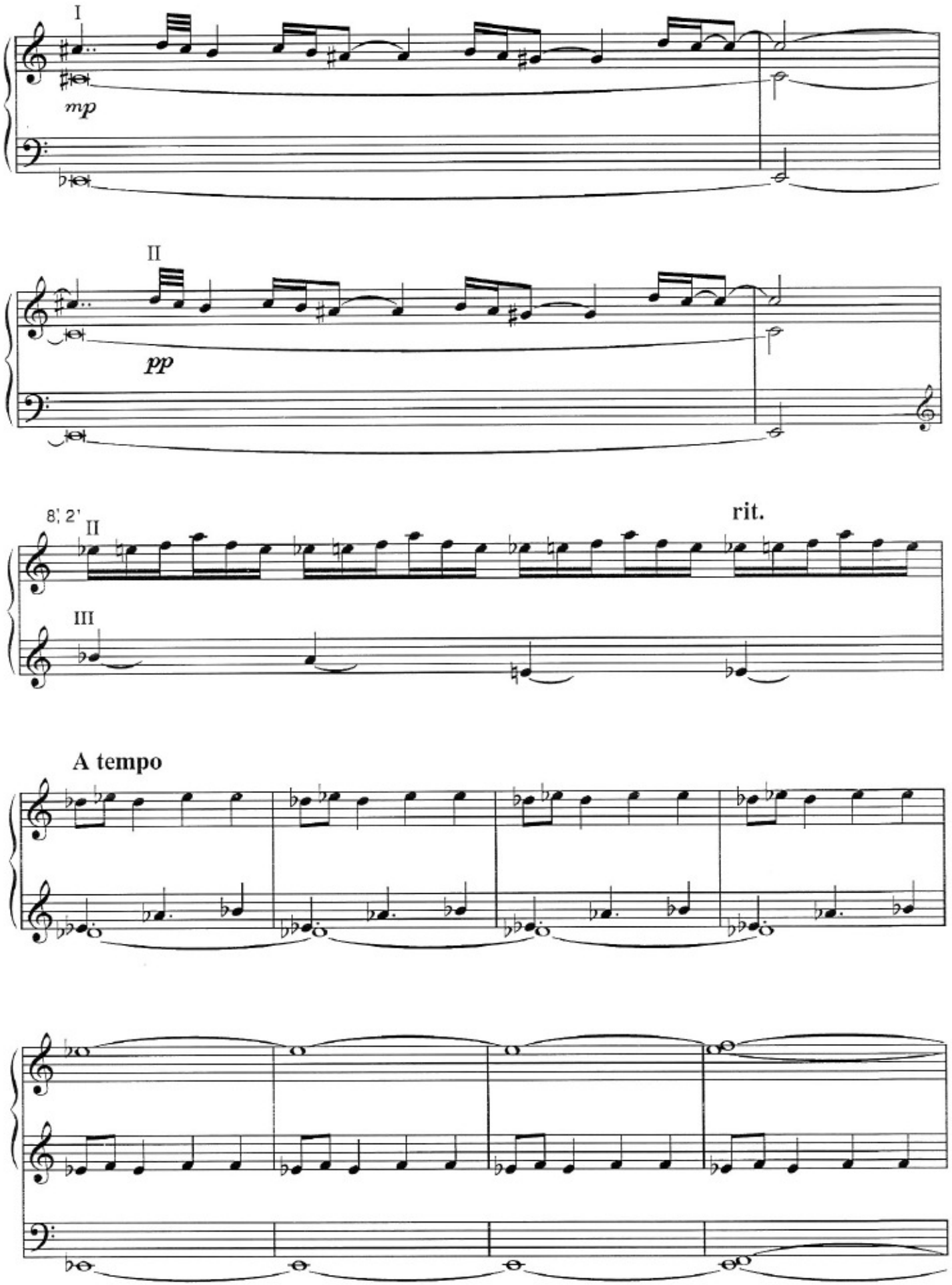
I
mp
II
pp
8', 2'
II
III
rit.
A tempo

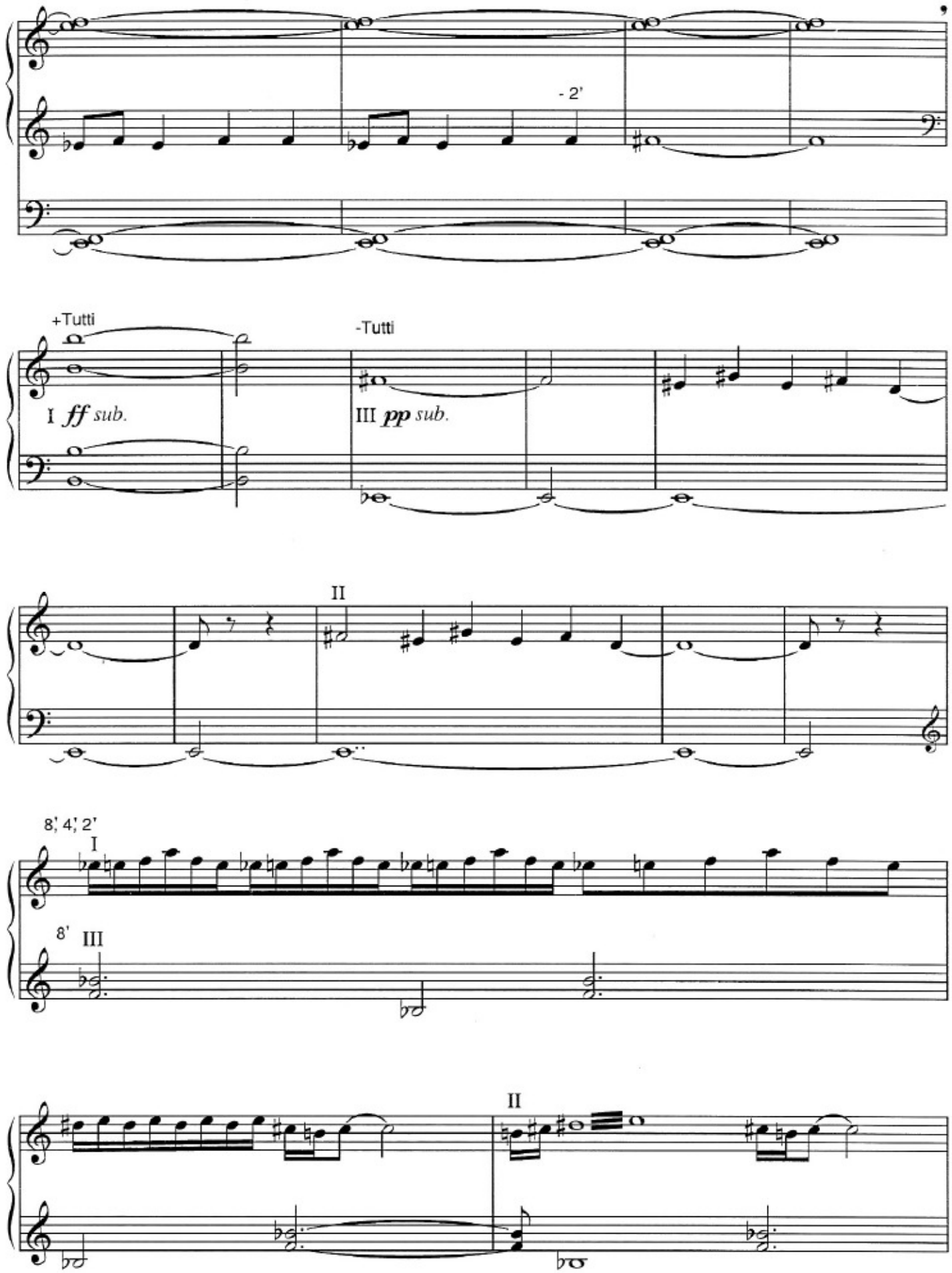
- 2'
+Tutti
-Tutti
I ff sub.
III pp sub.
II
8', 4', 2'
I
8'
III
II

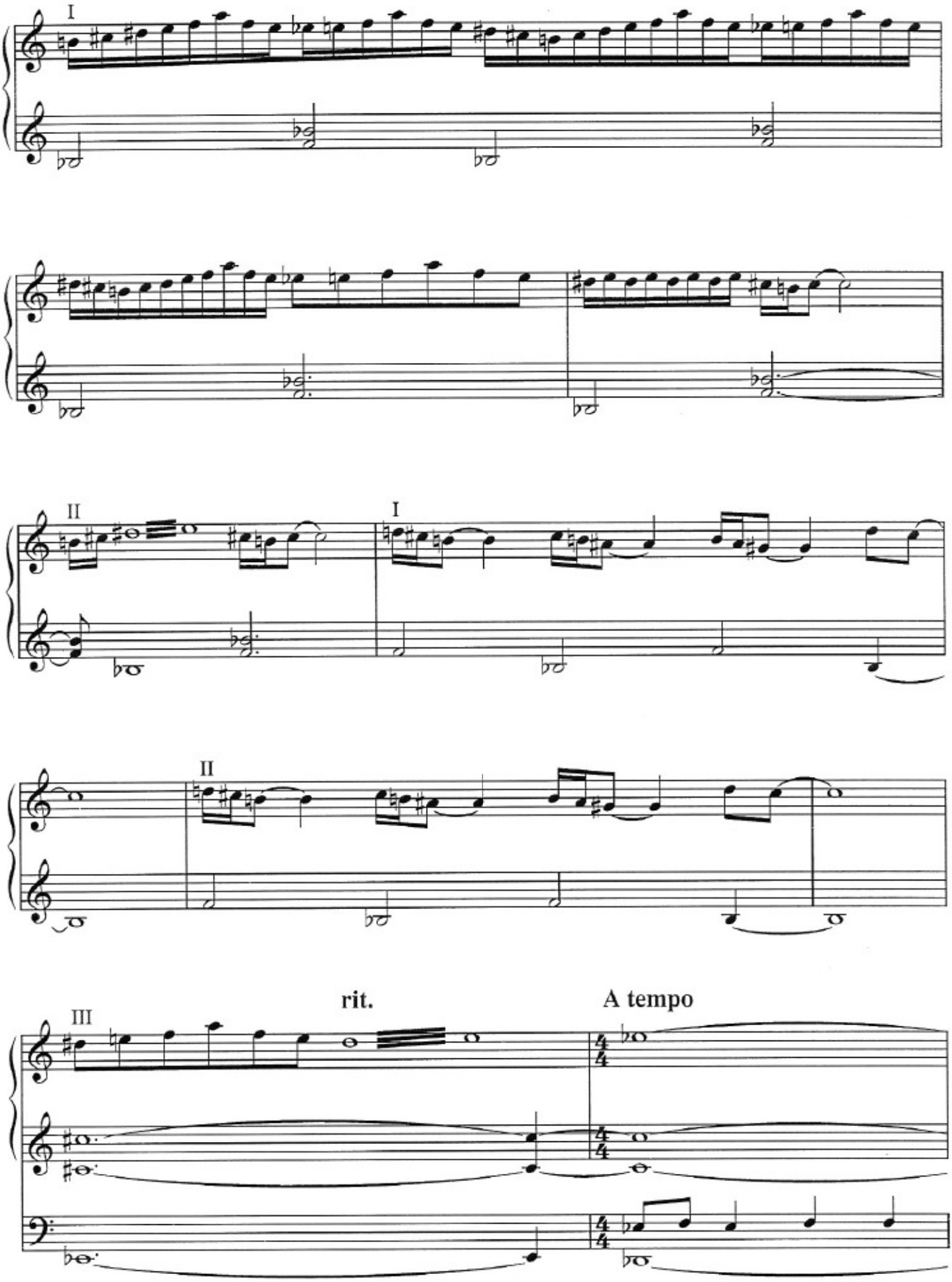
I
II
I
II
III
rit.
A tempo

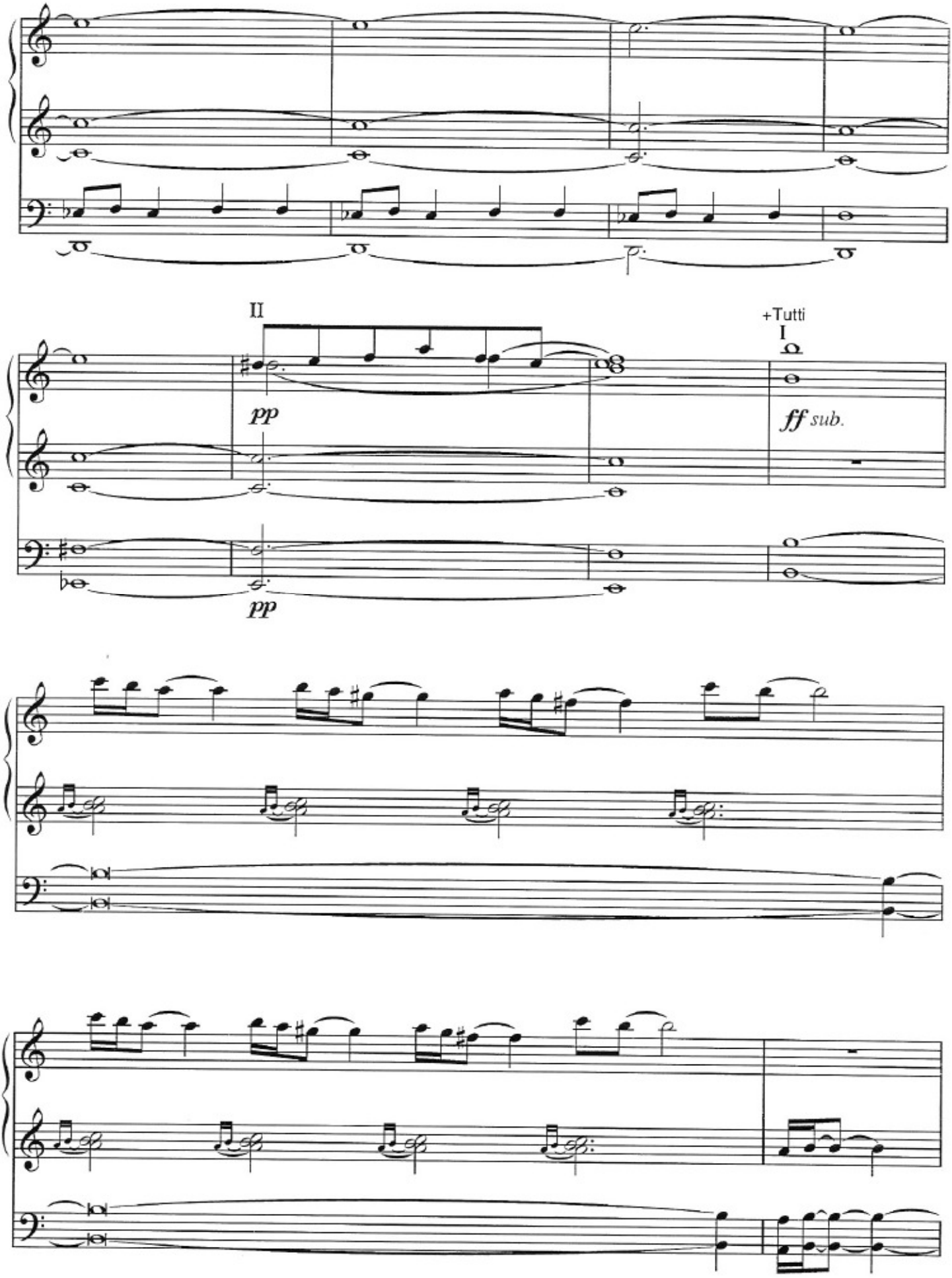
II
pp
pp
+Tutti
I
ff sub.

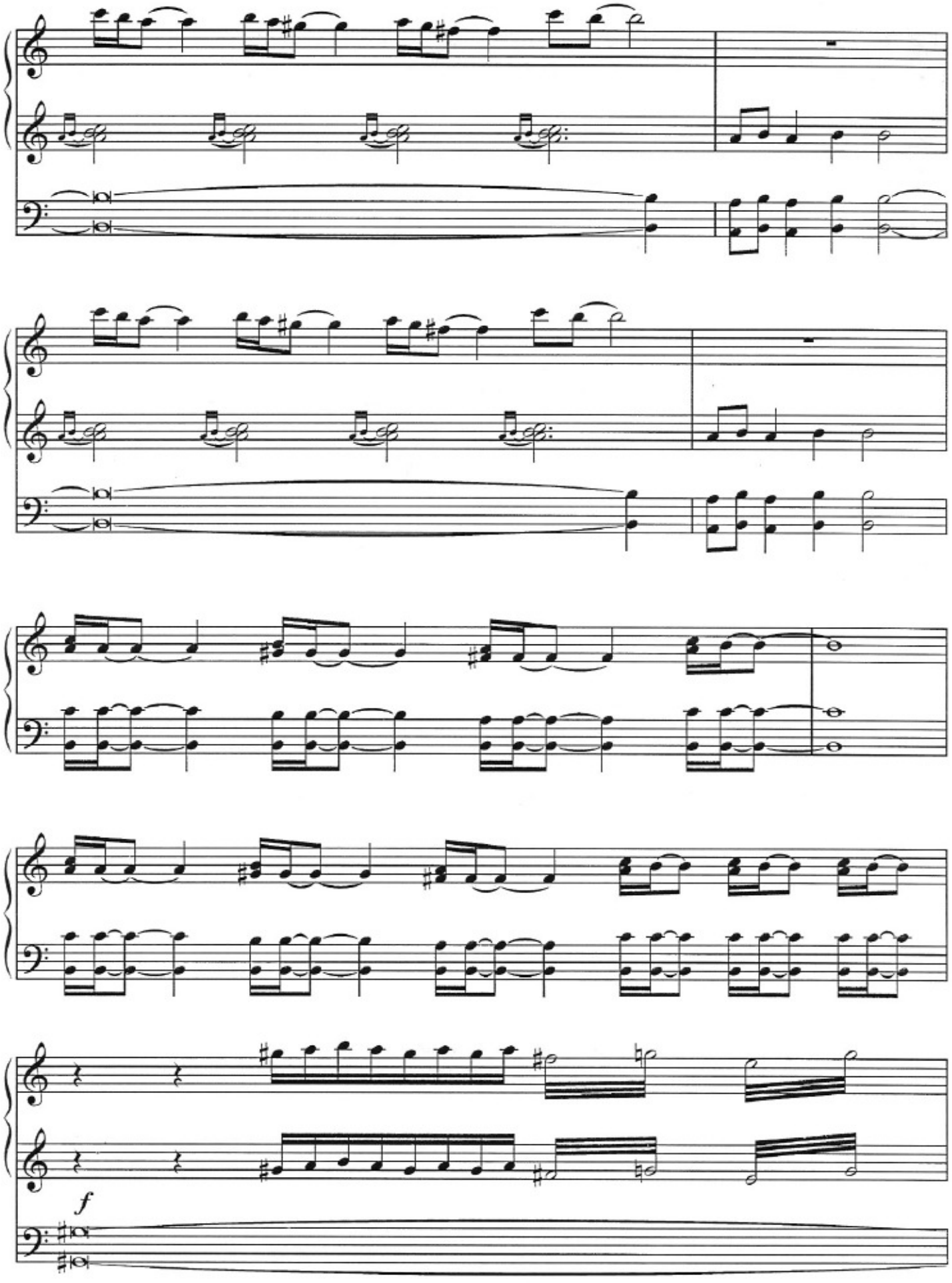
f

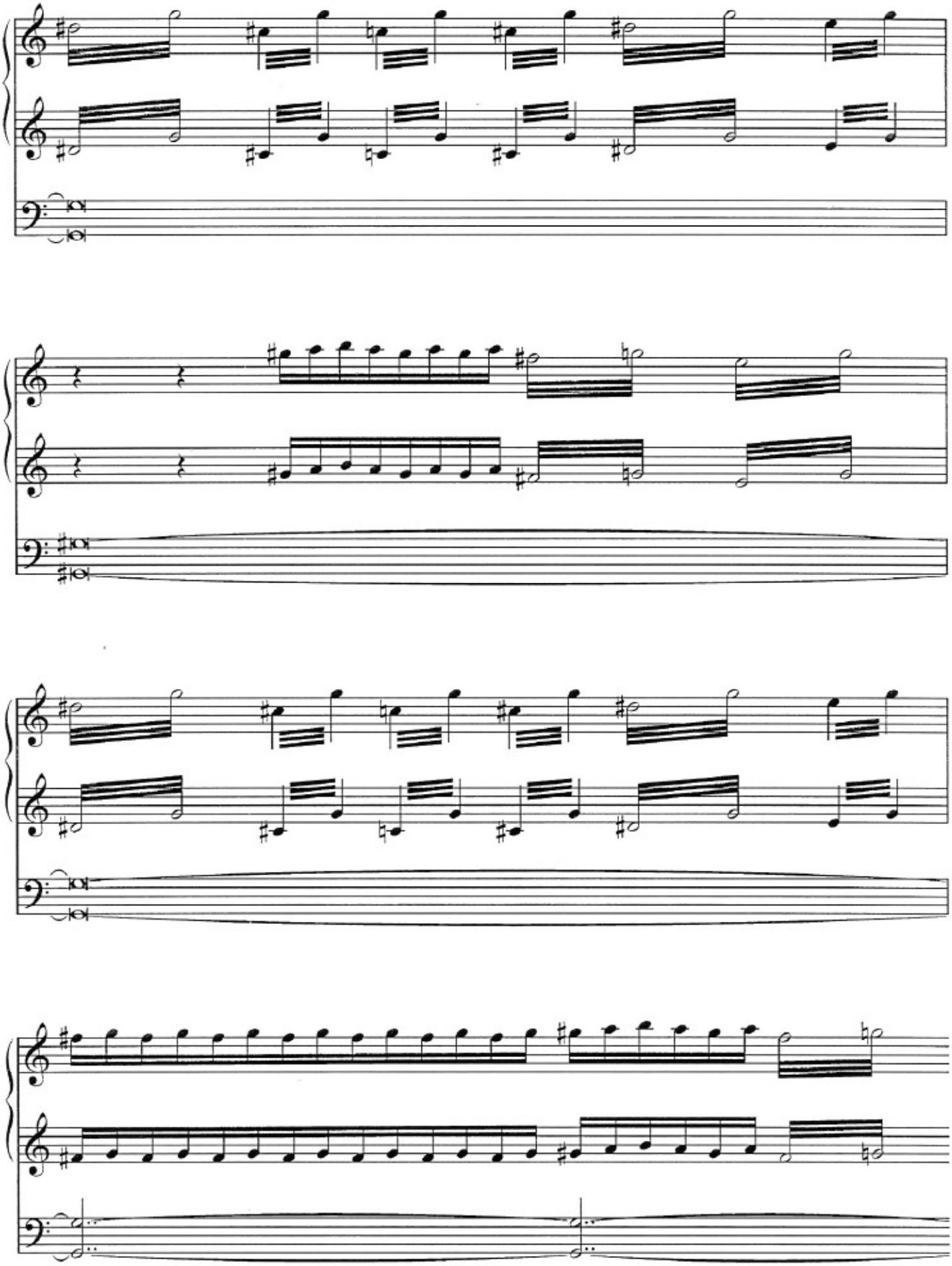

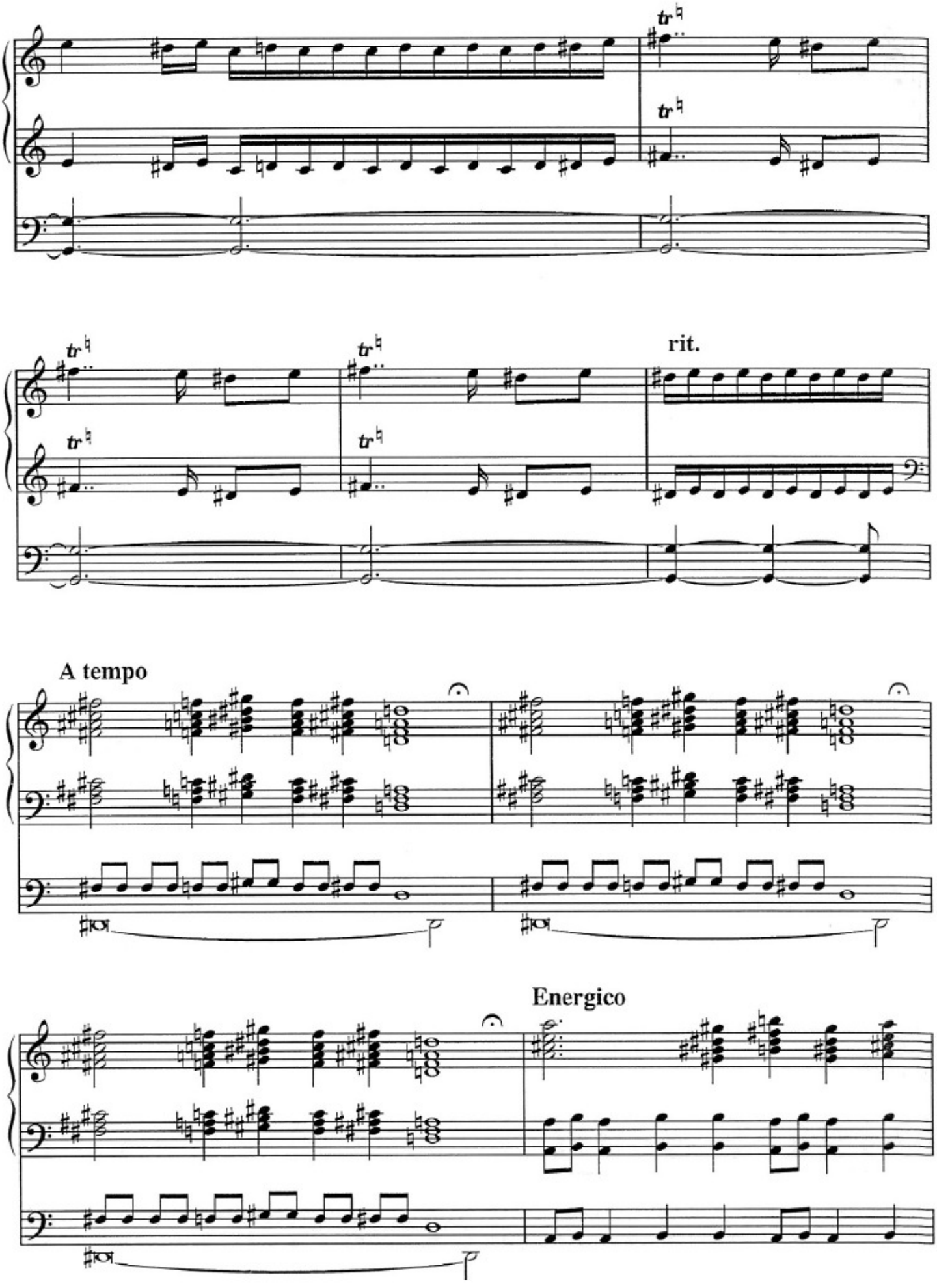
tr
tr
tr
tr
tr
tr
rit.
A tempo
Energico

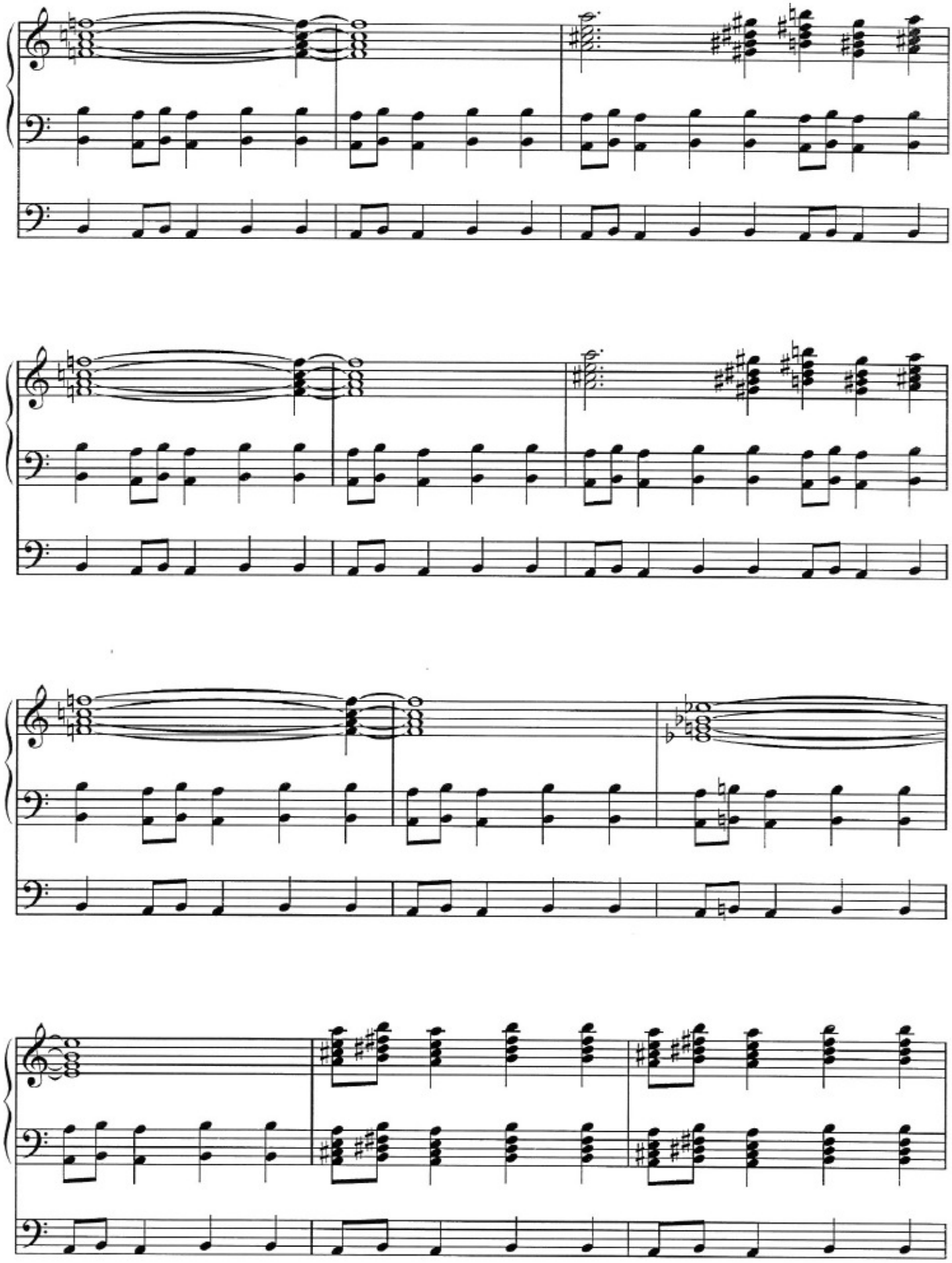

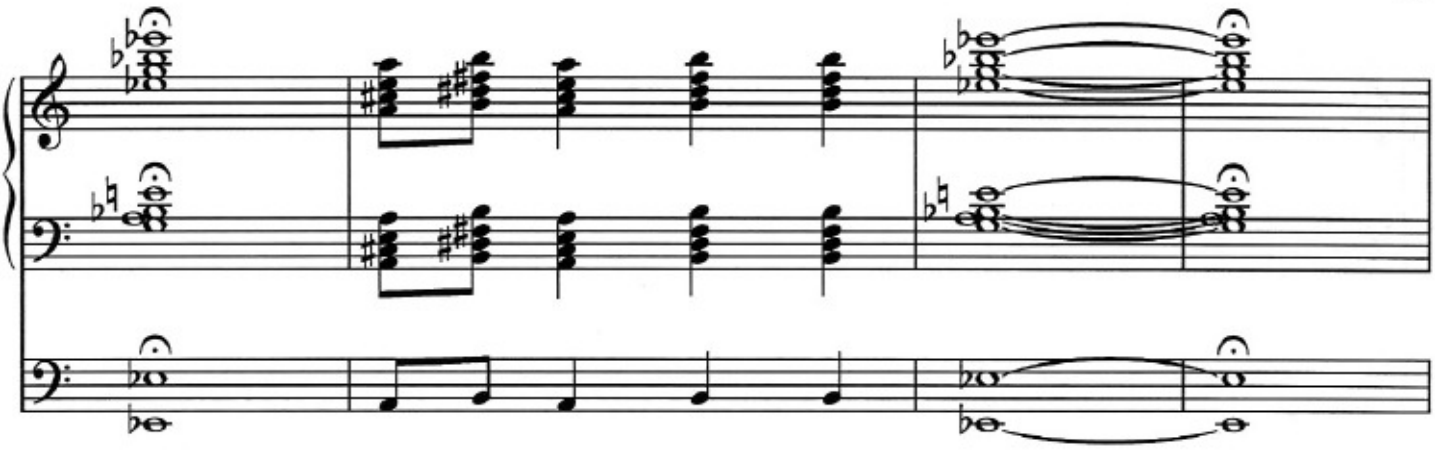

Tempo I

II

pp sub.

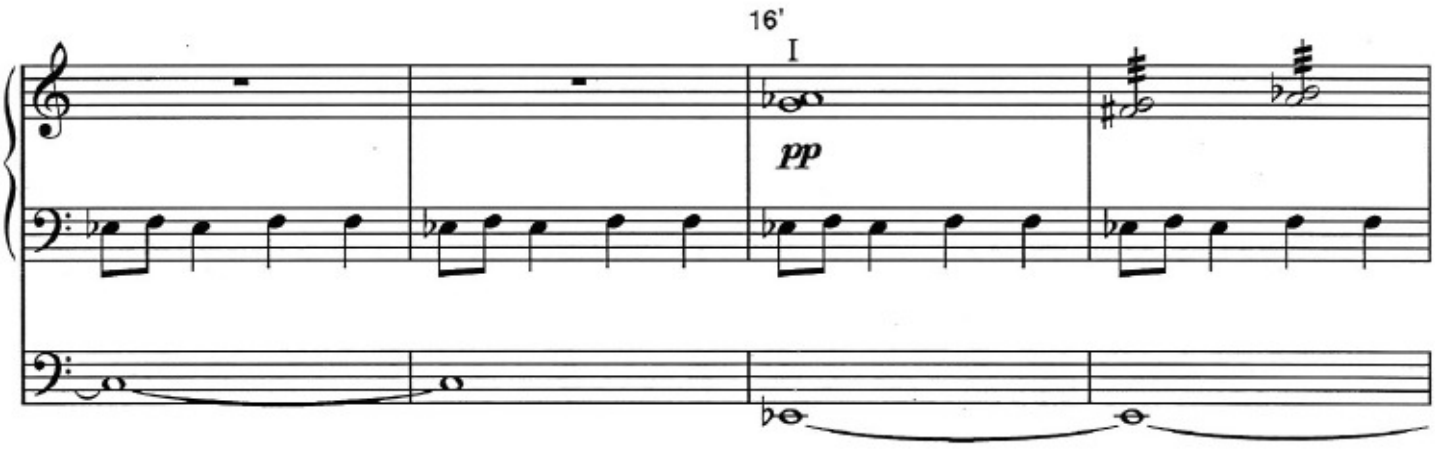

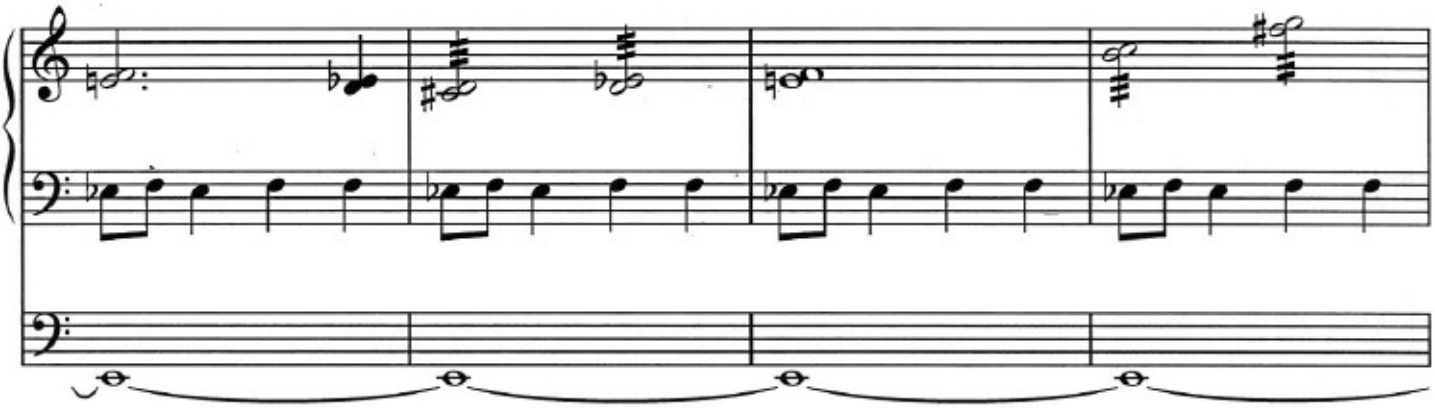

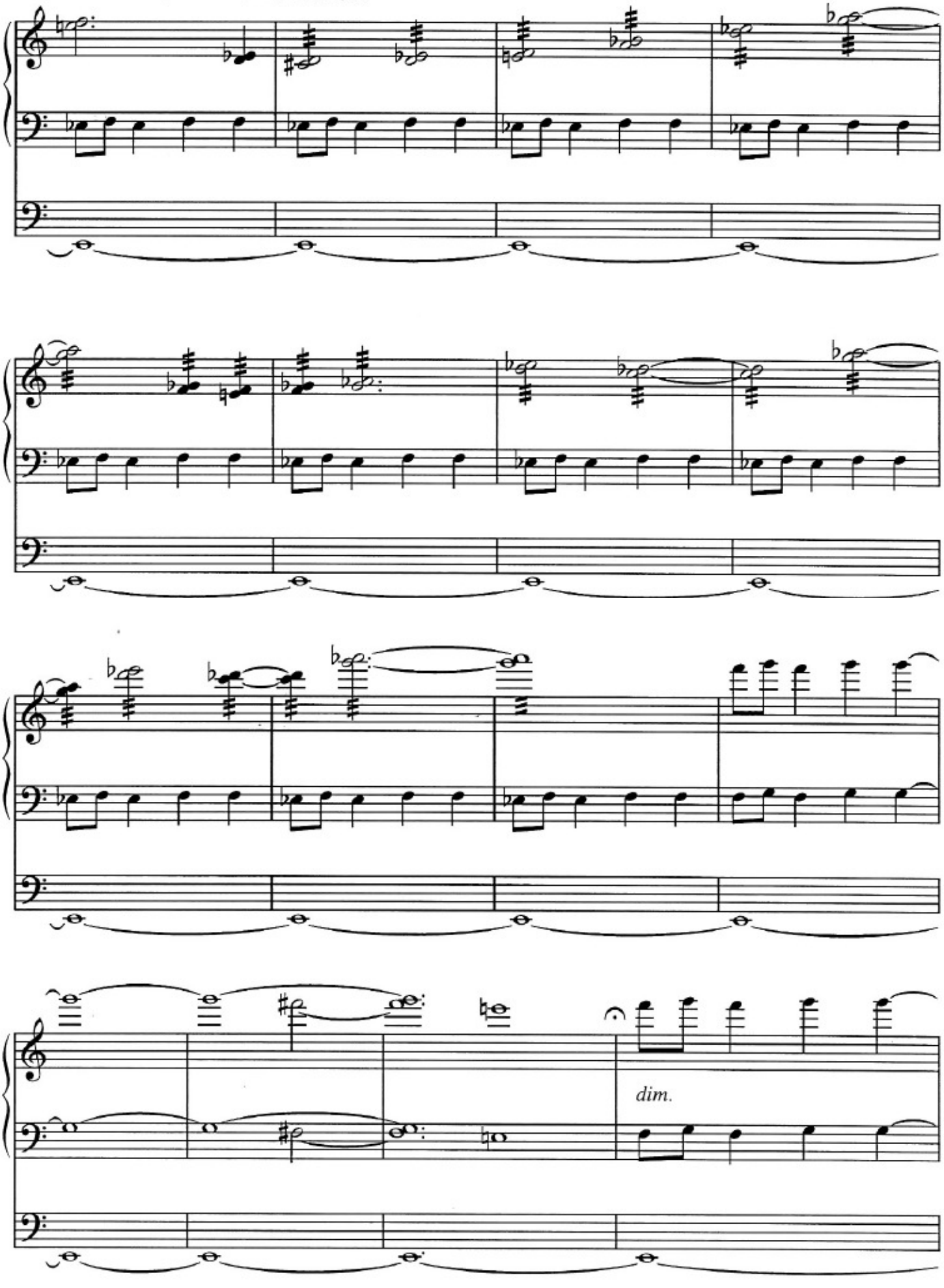
dim.

INV. №
ITABXANASI

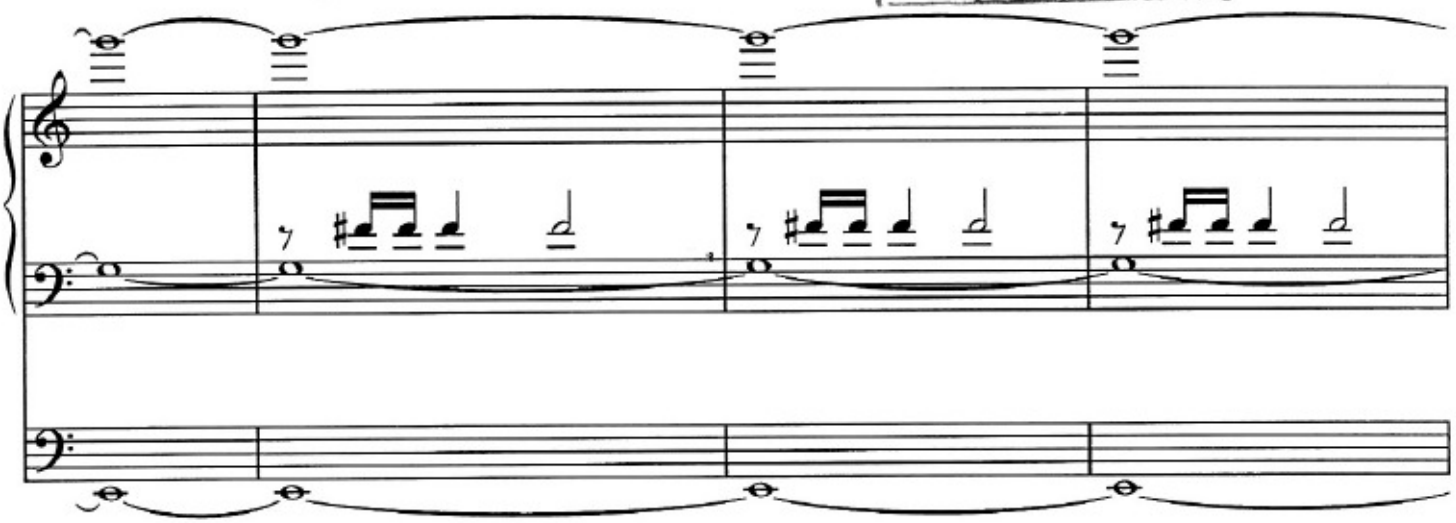

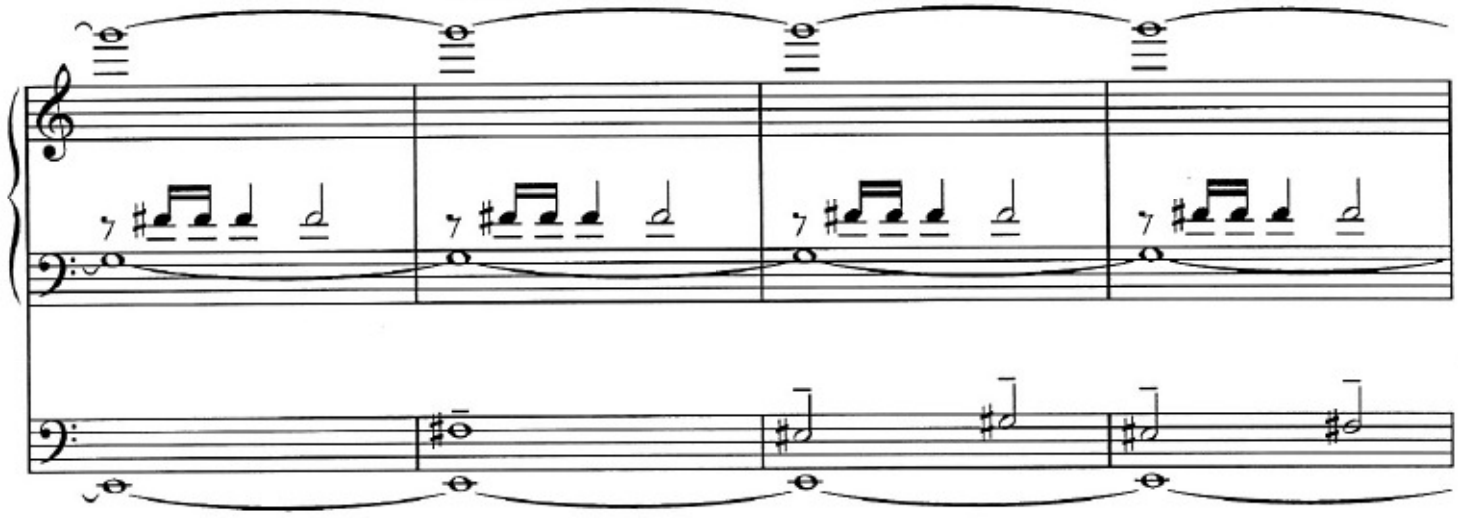

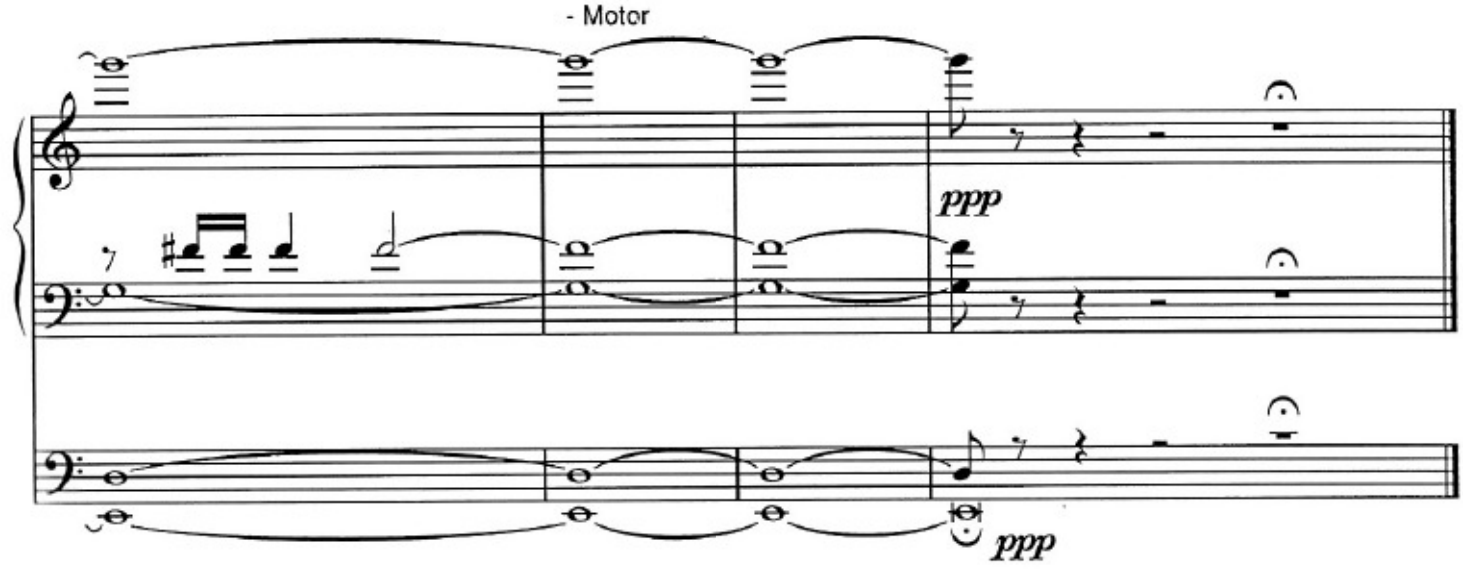

BBK — 78S(Az)
İ 17

MÜNDƏRİCAT

N. Əliverdibəyov. Bayatı-Şiraz 3

V. Adıgözəlov. Muğam-Fantaziya 13

A. Əlizadə. Muğam sədaları 25

AZƏRBAYCAN BƏSTƏKARLARININ ORQAN MUSİQİSİ

Redaktor-tərtib edən ***Rəna İSMAYILOVA***
Kompüter yığımı, redaktor ***Xanlar NOVRUZOV***

İ 17 **Azərbaycan bəstəkarlarının orqan musiqisi**
"Azərnəşr"in qrifi ilə çap olunur. Bakı, 2000, 40 səh.

YENİ MUSİQİ
müasir
musiqi
cəmiyyəti

"YENİ MUSİQİ" cəmiyyətində *"Sibelius 7"* not kompüter nəşr sistemi vasitəsilə dərc edilmişdir.

Stfariş 115. Tiraj 150 nüsxə
"Qismət" Nəşriyyat–Poliqrafiya və Ticarət LTD
tərəfindən çap olunmuşdur.

İ 17 $\frac{4905000000}{M\text{-}65(07)—2000}$